

Verslag Gouden Driehoekbijeenkomst / Kennisdag 24 juni 2024

Circulair grondgebruik

Taskforce Deltatechnologie heeft in samenwerking met Hogeschool Arnhem Nijmegen en Waterschap Rivierenland op 24 juni jl. een Gouden Driehoekbijeenkomst / Kennisdag georganiseerd over circulair grondgebruik.

Bij de HAN in Arnhem kwamen zo'n 110 deelnemers vanuit waterschappen, programmabureau HWBP, provincie, Rijkswaterstaat, kennisinstellingen en markt bijeen.

De bijeenkomst werd geopend door Jeroen Rijke (HAN). Hij gaf een toelichting op het onderzoek van de HAN naar circulair grondgebruik. Vervolgens vertelde Jelmer Cleveringa (Ecoshape) over het nuttig gebruik van baggerslib voor het onderhoud van havens en vaarwegen in de Waddenzee.

Het aansluitende plenaire deel van de bijeenkomst bestond uit de volgende onderdelen:

- Het [advies](#) dat Taskforce Deltatechnologie heeft uitgebracht aan WSRL over het gebruik van gebiedseigen grond is door betrokken partijen toegelicht. 'Hoe zorg je ervoor dat een dijkversterking met gebiedseigen grond wel lukt?' Deze vraag stelde Waterschap Rivierenland een tijdje terug aan TFDT. Samen met een werkgroep vanuit TFDT en een mooie afvaardiging vanuit WSRL is gewerkt aan dit advies. Hierbij is de kennis uitgebreid met leden van de POV DGG en de Hogeschool Arnhem-Nijmegen (vanuit het onderzoeksprogramma Rivierwerken). Een Gouden Driehoek aanpak in optima forma'.
- Nicole Geurts van Kessel (Graaf Reinaldalliantie/Royal HaskoningDHV) vertelde over de lessons learned bij de dijkversterking Gorinchem Waardenburg; Gebiedseigen grond dankzij integrale aanpak door alle projectfasen.
- Gert-Jan Gieslink (Provincie Gelderland) gaf een toelichting op het plan voor een uniek rivierpark tussen Arnhem en Giesbeek: Rivierklimaatpark IJsselpoort.
- Michiel Blind (TKI Deltatechnologie) gaf een korte toelichting over de nieuwe Kennis- en Innovatieagenda 'Landbouw-Water-Voedsel' waarin het onderwerp 'Verminderen gebruik primaire (bouw)grondstoffen' is gedefinieerd.

Arjan Kooij overhandigde namens de POV DGG de kansenscan aan Waterschap Rivierenland in de persoon van Mathijs Bos. De kansenscan is opgenomen in de Roadmap Duurzaam HWBP. TFDT neemt de kansenscan mee in haar adviseringen.

Tot slot gaven enkele studenten van de HAN een korte pitch over hun onderzoek in het kader van gebiedseigen grond. Tijdens de lunch gingen de studenten hierover verder in gesprek met de deelnemers.

In het middagdeel werden vier parallelle **workshops** georganiseerd.

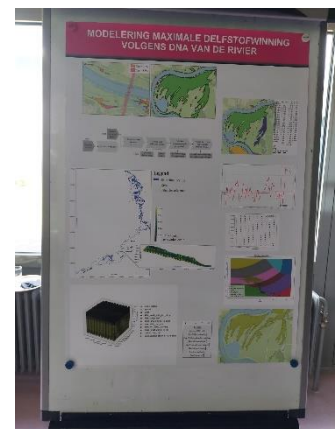
Grondgestuurd ontwerpen in de Keteldelta

Tijdens deze workshop 'Grondgestuurd ontwerpen in de Keteldelta', georganiseerd door de HAN samen met het HWBP en PAGW, stond het combineren van verschillende opgaven in dit gebied centraal, met de focus op circulair grondgebruik. De workshop begon met een inleiding waarin de samenwerking tussen PAGW en HWBP werd belicht en de ambitieuze doelstellingen voor 2030 werden gedeeld. Het streven is om klimaatneutraal en circulair ontwerpen en uitvoeren de norm te maken in de toekomst. Tijdens de integrale ontwerpessie gingen de deelnemers in gemengde groepen aan de slag om een ontwerp te creëren voor de transformatie van het Ketelmeer naar de Keteldelta. Hierbij lag de nadruk op waterveiligheid en natuurontwikkeling, waarbij circulair grondgebruik als een essentiële randvoorwaarde werd meegenomen. Elke groep fungeerde als een adviesbureau en presenteerde aan het eind van de sessie hun ontwerpvoorstel. De workshop bood een waardevolle gelegenheid voor de deelnemers om gezamenlijk te werken aan innovatieve en duurzame oplossingen voor de toekomst van de Keteldelta, met een sterke focus op het verbinden van waterveiligheid en natuurontwikkeling door middel van circulair grondgebruik.

Duurzame winning

Deze workshop ging in op de wijze waarop grondstoffen voor de bouw op een duurzame manier gewonnen kunnen worden. Leonie van der Voort, Directeur van de branchevereniging van oppervlaktedelfstoffenwinners Cascade, presenteerde de Roadmap 2050 met wat de sector levert, waar het voor staat en wat het nodig heeft om haar rol in de toekomst te kunnen blijven vervullen. Vervolgens liet Iwan Reerink, Hoofd Divisie Gebiedsontwikkeling bij K3, zien hoe delfstoffenwinning de motor is geweest achter natuurontwikkeling en hoogwaterbescherming in de Millingerwaard. Tenslotte was er een interactief gesprek met alle deelnemers aan de hand van prikkelende stellingen over duurzame winning in de nabije toekomst.

Toepassen van gebiedseigen grond

Tijdens de workshop zijn belemmeringen en oplossingen opgehaald bij de toepassing van gebiedseigen grond vanuit de eigen ervaring met de focus op wet- en regelgeving, kennis en

innovatie, planning en contract. Dit gaf een gevarieerd palet aan onderwerpen. Er is o.a. gesproken over belemmeringen in acceptatie door de omgeving, belemmeringen in de wetgeving, onvoldoende kennisdeling met marktpartijen in relatie tot de grondbank en belemmeringen in innovaties. Op enkele zaken zijn concrete oplossingen bedacht, zoals een pre-concurrentieel kennisnetwerk met partijen en de Grondbank. Of een GES tool voor gezondheidseffecten. Op andere zaken is gediscussieerd, maar nog geen oplossing op voorhand duidelijk. Sommige oplossingen zijn op verschillende belemmeringen van toepassing. Er is ook aangegeven wie wat te doen heeft. Dit zijn veelal de opdrachtgevers en bevoegde gezagen.

Sediment als bouw materiaal

Deze workshop richtte zich op het hergebruiken van lokale grond voor dijkversterking en het inzetten van baggerspecie voor zowel dijkversterking als landbouwgrond. Er werd kennis gedeeld over de noodzaak van circulair gebruik van sediment, met technische toepassingsvoorbeelden zoals de meegroeidijk, het Pilotproject ophogen landbouwgronden, de Marker Wadden en project Rivierwerken. Daarnaast werden implementatie en wetgeving omtrent het nuttig gebruik van sedimenten besproken. De workshop bevatte ook een interactieve sessie waarin vragen werden besproken over technische kennis, technische uitdagingen, beperkingen en obstakels, evenals toekomstige stappen om sediment breder toepasbaar te maken als bouw materiaal.

Fietsexcursie

In het tweede deel van de middag vond er een fietsexcursie plaats. Onder begeleiding van Gert-Jan Gieslink fietsten zo'n 50 deelnemers een mooie route door het gebied van het Rivierklimaatpark IJsselpoort. Op de loswal van K3 Delta werd genoten van een frisse versnapering.

Vervolg

TFDT beraadt zich op dit moment op het verder doorpakken van de uitkomsten van deze bijeenkomst in de vorm van een advies.

Alle presentaties zijn [hier](#) terug te vinden.

